

har været Tale om dette, udtalt mig for, at de Penge, man vilde give til denne Sag, skulde man give ubelukkende til trængende Elever, og slet ikke give Noget direkte til Højskolen. Men det laeder til, at enten maa visse Herrer, der have talt, have misforstaaet mig, eller ogsaa maa jeg have udtalt mig utydelig, thi endt jeg synes, at jeg har sagt det flere Gange. Jeg har sagt, at naar Folkehøjskoleforstanderne intet Tab havde af de trængende Elever, men fik fuld Dækning, kunde de lægge et Par Kroner paa hver Elev, og saa havde de meget mere end Statsstilbudet. (Ordføreren: Det er meget rigtigt!). Nu siger den ærede Ordfører, at det er meget rigtigt; men hvorfor er han da ikke kommen med Vindringsforslag i Finantsudvalget angaaende alt det, som jeg har paapeget, og som jeg mener, er aldeles rigtigt, men som ikke een af de Herrer i Finantsudvalget har villet gaa ind paa. Jeg er vis paa, at det er fuldstændig rigtigt, og at Thinget engang skal komme ind paa det. Derfor vil jeg fremdeles fastholde det. Naar det er udtalt her, at disse Skoler ikke maa undvære Tilsyn ligesaa lidt som andre, siger jeg, at det er ganske rigtigt, vi trænge Alle til Tilsyn, og det have vi Alle Gavn af. Men jeg siger: Er der nogen Skole her i Landet, der er under mere Tilsyn end Folkehøjskolerne? Det er ikke unyndige Drenge, der gaa paa disse Skoler, men voksne Mennesker, og Forældrene og Bærgerne, som sende dem derhen, ville nok vide, hvad de faae for Pengene. Jeg siger, at de ere under fuldt Tilsyn og Kontrol, og Dørene staa aabne overalt for Alle, baade Venner og Modstandere. Enhver som helst kan komme ind paa disse Skoler. Jeg har albrig hørt, at nogen Skole har lukket Dørene for enten Venner eller Modstandere eller Halvlunkne eller endog saa for Folk, der komme for at udspiede dem, for bagefter at sige noget Ondt om dem. Ogsaa for dem er Døren lukket op. Men jeg gjentager det, at forsaavidt Ministeren fastholder, at det ikke var nogen Fortalelse, men at denne Tilsynsmand i Aaret før Provisoriet og i Provisorieaaret uddelte Pengene, saa ligger denne uforsvarlige Uddeling moralsk paa ham, og det fortjener han at blive kaldt til Regnskab for, og det vil han ogsaa blive kaldt moralsk til Regnskab for. Det stemmer kun lidt med, hvad denne Herre har sagt omkring paa Skolerne, og som kan bevises, saa jeg kan slet ikke istemme den Ros, der kommer over ham. Saar have vi givet 8,000 Kr. saaledes, at de kunde uddeles til Skolerne efter Ministerens frie Skjøn. Jeg mente, at de især skulde uddeles til de smaa Skoler; men jeg har ikke set Noget om det. Jeg tror, at det er de Skoler, der ere komne i Kridthuset i Aaret før Provisoriet og i Provisorieaaret, som have faaet dette Belsb. Ministeren kan tage en hvilken som helst Mand, han vil, til Tilsynsmand, naar Ministeren giver ham 8,000 eller nu 15,000 Kr., saa kan han gjerne staa 100 Attester for

at være en udmærket Tilsynsmand, ellers skulde han daarlig forstaa at bruge de 15,000 Kr. Altsaa disse Attester bryder jeg mig ikke en Smule om, det bliver ren og bar Vilkaarlighed; vi maa se paa de nøgne Kjendsgjerninger. Der er altid en Del, som finder det beleiligt at rose ham af de og de Grunde; men, mine Herrer! vi tale her som frie Mænd, og jeg kan med mit Kjendskab dertil sige, at det har ikke det Mindste paa sig, ikke det Allersjæreste, med denne Ros. Jeg fastholder fremdeles, at det havde været det Rigtige, at de 150,000 Kr. vare gaaede til trængende Elever og Intet til Skolerne; da kunde Ministeren have sin Beregner til at regne ud, i hvor store Portioner de skulde uddeles, og til at se Amterne efter, om de holde sig Reglerne efterrettelige. Ministeren, som kan se saa skarpt til Højskolerne, naar de ikke billige hans Politik, kan ikke se til Amtsraadene, om de holde sig Reglerne efterrettelige. Det er ganske besynderligt. Naar man i et Amtsraad spørger en Elev, hvad Skole han vil besøge, og han saa siger: Jeg vil gaa der og der, og Amtsraadet saa siger, at han ikke kan faae Noget, saa er det aldeles ikke efter Reglerne, men det har man ikke hørt, at Ministeren har bebrejdet dem. Han har maaste bebrejdet dem det i Krogene, men det burde komme offentlig frem og ikke sse i Krogene. Desuden have vi ogsaa hørt, at, naar et Amtsraad ønskede Eleverne satte paa en vis Skole, og en Forstander har sagt: Naar jeg faar saa og saa mange, saa kan jeg lempe Betalingen, saa er Amtsraadet gaaet ind derpaa og har saaledes sat Eleverne til en Slags Licitation. Jeg veed ikke, om den ærede Kultusminister er bleven opmærksom paa det, men jeg mener, at han burde kalde et saadant Amtsraad til Regnskab for en saadan Færd, og skal den være lovlig, bør det komme frem, at ogsaa Andre kunne gjøre Bud, for at ikke en Enkelt alene skal have Lov til at gjøre det. Jeg kunde meget vel stemme for, at Ministeren fik en Mand, dersom han virkelig behøver ham, til Beregner, som han sagde, til at regne ud, hvor meget hver skulde have, det kunde jeg stemme for, naar han til Gjengjæld gjorde Afstald paa de 15,000 Kr., som denne Mand skal have til at uddele vilkaarlig og det ikke blot til Folkehøjskoler. Jeg hører idag Tale om, at det ligesom tidligere skal være til Landbohøjskoler og til mange andre Indretninger, og det svarer slet ikke til Bevillingen. Det, jeg især er imod, er de 15,000 Kr. Jeg havde ikke Noget imod dem, hvis Ministeren havde sagt: Han skal ikke faae en Skilling til vilkaarlig Uddeling, og især hvis Ministeren vilde staa op og sige: „Jeg er enig med det ærede Medlem fra Svendborg i, at han har uddelt dem uforsvarlig i de to Aar. Men dersom Ministeren hørken kan eller vil sige det, saa vilde jeg dog ikke være imod dem, dersom Ministeren vilde sige: Han skal ikke komme til at uddele de 15,000 Kr. Thi